

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

...EN NIETS DAN DE WAARHEID

(THE UNVARNISHED TRUTH)

komische thriller in 3 bedrijven

door

Royce Ryton

Vertaling : Cornelia Weppner

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2016

Nr. 1838

PERSONAGES

(5 dames – 4 heren)

Tom Bryce

Annabel Bryce

Bert Hopkins

Mrs. Cartwright

Bill Carlisle

Mrs. Stewart-Dubonnet

Inspecteur

Isabel

Dr. Sarah Hedley

DECOR

Het stuk speelt zich af in de woonkamer van een zomerhuis in Thames Ditton. In de kamer komen uit: de voordeur, een deur naar de keuken, een deur naar het toilet en een paar traptreden met een deur en een toeg. Het meubilair omvat een bank, een sofa, stoelen, een bureau, twee boekenkasten, een poef en een verrijdbare theetafel met daarop glazen en kopjes, flessen etc.

Tijd : heden.

Eerste bedrijf: vroeg op de avond

Tweede bedrijf: later diezelfde avond

E E R S T E B E D R I J F

Eerste scène

(Als het doek opgaat zien we Tom en Annabel Bryce, rond de veertig, in een heftige omhelzing op de sofa.)

TOM : Ik hou van je.

ANNABEL : Ik hou ook van jou.

TOM : Ik hou meer van jou, dan jij van mij. *(Ze kussen elkaar weer.)*

ANNABEL : Dat is niet waar, maar het geeft niet.

TOM : Wat is niet waar?

ANNABEL : Wat je zojuist zei.

TOM : Dat ik meer van jou hou, dan jij van mij?

ANNABEL : Ja.

TOM : Je bent hemels. *(Hij kust haar weer.)*

ANNABEL : Jij bent goddelijk.

TOM : Iets drinken?

ANNABEL : Ja, graag.

TOM : *(Staat op, gaat naar de theetafel en schenkt twee drankjes in.)* Hoe lang zijn we nu getrouwd?

ANNABEL : Dertien jaar.

TOM : Dat is een goede score. Vooral gezien het feit, dat ik je tweede ben.

ANNABEL : Weet je, ik kan me Paul niet eens meer herinneren. Ik geloof niet dat ik hem ooit gekend heb, laat staan met hem getrouwd ben geweest.

TOM : Je brak mijn hart toen je dat deed. Ik weet nog dat ik zeer depressief werd.

ANNABEL : Dan ben je gauw hersteld. Je hebt je verloofd met Cynthia.

TOM : Die bleek lesbisch te zijn.

ANNABEL : Werd je tweede verloofde geen non?

TOM : Nancy? Ik geloof van wel, ja.

ANNABEL : Wat eng.

TOM : Trek je er maar niets van aan. Jij bent met me getrouwd en gewoon gebleven.

Maar toch, het bewijst dat ik gelijk heb.

ANNABEL : Dat jij gelijk hebt?

TOM : Jij bent met iemand anders getrouwd, terwijl ik me alleen maar met andere vrouwen verloofd heb. Ik moet gewoon meer van jou houden, dan jij van mij.

ANNABEL : Ik vind helemaal niet, dat dat iets bewijst.

TOM : Je wist, dat ik je aanbad.

ANNABEL : Helemaal niet!

TOM : Ik lag in het ziekenhuis. Jij kwam op bezoek om me te vertellen, dat je met Paul ging trouwen. Dat was een vreselijke schok. Ik stortte in en ben bijna dood gegaan. Ik had de hele week constant vier dokters aan mijn bed.

ANNABEL : Je bent een grapjas, schat. Het is helemaal niet waar. Ik heb je geschreven over Paul.

TOM : Ja, dat is waar ook. Maar alles wat ik me herinner is die schok. Ik was vergeten, dat je niet de moed had het me in mijn gezicht te zeggen.

ANNABEL : Ik heb al mijn vrienden geschreven.

TOM : Nog een wonder, dat ik ben blijven leven.

ANNABEL : Schat, ik zou maar uitkijken. Straks ga je al die onzin nog zelf geloven. We werden pas verliefd, nadat ik bij Paul weg was. We hadden elkaar uit het oog verloren en kwamen elkaar toevallig weer tegen. We maakten een afspraakje en toen is alles begonnen en dat weet je.

TOM : Ik heb besloten je te vergeven. *(Tom zit naast Annabel op de sofa en geeft haar haar drankje. Ze slikt haar irritatie over zijn woorden in.)* Zullen we naar bed gaan?

ANNABEL : Wat, nu al?

TOM : Het is wettelijk toegestaan.

ANNABEL : Ja, ik mag ook een auto besturen, maar dat wil nog niet zeggen, dat ik dat nu meteen wil.

TOM : O, je wordt bedankt. Mij met een auto te vergelijken.

ANNABEL : Sorry, schat. Maar ik heb er nu geen zin in.

TOM : Twee minuten geleden anders nog wel.

ANNABEL : Dat weet ik wel, maar.....

TOM : Kom nou.

ANNABEL : Het zou misschien wel fijn zijn.

TOM : Nou dan...

ANNABEL : Mijn moeder komt direct.

TOM : Nog lang niet.

ANNABEL : Dan ken jij moeder niet.

TOM : (*staat op*) Neem je drankje mee, ga naar boven en...

ANNABEL : Maar ik moet het eten nog klaar maken.

TOM : Laat dat eten nou maar even.

ANNABEL : Ik moet nog honderdduizend dingen doen.

TOM : Jezus, wat ben jij vermoeiend. Dan trekken we een blik open. Ik barst van liefde voor je, van verlangen - wettelijk toegestaan verlangen naar mijn wettelijke echtgenote – en alles waar jij aan kunt denken, is eten koken.

ANNABEL : Nou, het komt me nu gewoon niet uit.

TOM : Het komt haar niet uit. Je hebt ook geen greintje romantiek in je. Het barst van de echtscheidingszaken met vrouwen zoals jij, die meer aan eten koken denken, dan aan het plezier van het echtelijk bed. Als ik een secretaresse had, zou ik haar nu opbellen en met haar uitgaan. Het is duidelijk, dat ik meer van jou hou, dan jij van mij. Als jij had voorgesteld naar bed te gaan, zou ik er nu al naakt in liggen. En geen geklets over eten.

ANNABEL : (*staat op*) Jij hoeft het ook niet klaar te maken. Dat doe ik.

TOM : Komt niets van in. We kunnen ook uit eten gaan.

ANNABEL : Waar?

TOM : Er zijn honderdduizend restaurants in Kingston.

ANNABEL : Moeder is bijna tachtig. We hebben niet eens gereserveerd.

TOM : Ik kan toch bellen...

ANNABEL : Jij denkt alleen maar aan jezelf. Als je je zin niet krijgt, wordt je kwaad.

TOM : Alle vrouwen zijn hetzelfde. Geen gevoel voor romantiek.

ANNABEL : We zijn praktisch, bedoel je.

TOM : Dat mag dan een verdienste zijn, het is ook heel vervelend.

(*pauze*)

ANNABEL : Ik ga naar de keuken. (*Ze draait zich om.*)

TOM : Prima. Als je terug komt zorg er dan wel voor, dat je een stofjas aan hebt, zien we allemaal, dat je een geweldige 'hausfrau' bent. Ik zou eigenlijk ook je haar in de war moeten maken en je wat blauwe plekken bezorgen. En je zou er ook zo onaantrekkelijk mogelijk moeten uitzien.

ANNABEL : Wat kinderachtig. Maar ik trek me er niets van aan. Dek jij de tafel even?

TOM : Wat eten we?

ANNABEL : Eerst soep en dan...

TOM : O, God...!

ANNABEL : Wat is er?

TOM : Moeten we soep eten?

ANNABEL : Nee, dat moet niet!

TOM : Je moeder slurpt altijd.

ANNABEL : Ja, dat doen oude mensen nu eenmaal. Bovendien heb ik het al klaar gemaakt.

TOM : Als het al klaar is, kunnen we toch naar bed gaan?

ANNABEL : Ik moet nog andere dingen doen.

TOM : Alle twijfel is uitgesloten. Ik hou meer van jou, dan jij van mij!

ANNABEL : Grote genade!

TOM : Ik verzin geen smoesjes om niet met je naar bed te hoeven.

ANNABEL : Ik verzin geen smoesjes. Ik moet echt nog een heleboel dingen doen.
Aardappels schillen.

TOM : Daar wordt je alleen maar dik van.

ANNABEL : Zij misschien. Wij niet.

TOM : Je houdt meer rekening met je moeder, dan met mij. Wil je nog meer bewijzen?
Duidelijk, ik hou meer van jou...

ANNABEL : (*Zet haar glas op de theetafel.*) Ik ga gillen hoor! Denk erom. Ik ga gillen. Ik ga de hele avond gillen.

TOM : Nou, het is toch zo!

ANNABEL : Niet waar. We houden allebei evenveel van elkaar.

TOM : Jij bent met een ander getrouwd. (*Hij gaat aan het bureau zitten.*)

ANNABEL : Ik ben van hem gescheiden, of niet soms? En dan, jij was van plan om met andere vrouwen te trouwen. Twee zelfs. Ik ben je dertien jaar lang trouw en toegewijd geweest. Ik geloofde, dat je een toneelstuk zou schrijven, terwijl niemand daarin geloofde. Ik aanbid je. En nog steeds. Wat wil je nou nog meer?

TOM : Daar twijfel ik ook niet aan. Ik vind het alleen maar zo dom, dat je niet wilt aannemen, dat ik meer van jou hou.

ANNABEL : 't Is ook altijd hetzelfde als we ruzie hebben. Je blijft doorzagen over een idioot idee. Je krijgt een idee en je blijft doorzagen.

TOM : Het is zo dom om te blijven volhouden, dat je gelijk hebt, als je weet, dat het niet zo is.

ANNABEL : Jij kunt waarheid niet van verzinsel scheiden, dat is het.

TOM : Dat kan ik wel.

ANNABEL : Dat kun je niet.

TOM : Dat kan ik wel.

ANNABEL : Dat kun je niet.

TOM : Dat kan ik wel.

ANNABEL : Lieverd, zullen we hiermee ophouden. Het is echt stompzinig.

TOM : Ik ben heel erg boos.

ANNABEL : O jé, en ik wilde het nog wel goed maken.

TOM : Nou daar ben je dan in geslaagd. Je had romanschrijfster moeten worden. (*staat op*) Jouw verzinsels zouden op een groter publiek moeten worden losgelaten, dan alleen op mij. Je kunt nou wel proberen het verleden uit te wissen omdat je je schaamt, dat je mij zo behandelt, maar...

ANNABEL : Ik mij schamen?

TOM : (*Gaat naar haar toe.*) Over de manier waarop je mij behandelde toen ik op sterven lag, maar ik ga mijn onsterfelijke ziel niet met meened beladen om jouw schuldige geweten te sussen. (*Hij draait van haar weg.*)

ANNABEL : Dit slaat alles.

TOM : De feiten liggen er. We hebben elkaar ontmoet, toen we studeerden. We werden verliefd.

ANNABEL : Nee!

TOM : Toen werd ik ziek en jij trouwde met iemand anders.

ANNABEL : Nee! Nee!

TOM : Je eerste huwelijk mislukte – nogal logisch als je je zo gedraagt – we ontmoetten elkaar weer en trouwden.

ANNABEL : Alleen de laatste zes woorden kloppen.

TOM : Omdat ik langer van jou gehouden heb, hou ik meer van jou. Dat alleen al bewijst, dat ik gelijk heb. En als we het nu eens over hartstocht hebben, een paar tellen geleden wilde ik met je vrijen en alles waar jij aan kon denken, was aan eten koken. Dus is het duidelijk. Hoe je het ook bekijkt, ik heb gelijk. Ik herinner me duidelijk hoe alles gegaan is en jij hebt ongelijk. Voilà!

ANNABEL : (*Verliest haar geduld, rent gillend op hem af en geeft hem een klap in zijn gezicht.*) IK hou net zo veel van jou als jij van mij. (*pats*)

TOM : Annabel, schat!

ANNABEL : Ik hou van je, ik hou van je, ik hou van je. (*pats*)

TOM : Sla me toch niet zo. Dat betekent, dat je me haat, niet dat je van me houdt.

ANNABEL : Je maakt me krankzinnig. (*pats*)

TOM : Hou op me te slaan.

ANNABEL : (*schopt hem*) Ik hou van je. Ik hou van je.

TOM : Hou je mond. Je bent gek. Ik was toch heel redelijk. (*Ze verkoopt hem een rechtse dreun.*) Beheers je. Ik hou ook van jou. Meer dan jij... (*ze schopt hem.*) Schop me niet. (*Ze schopt hem.*) Au! Klein kreng. Geen wonder dat Paul je in de steek liet. Hij heeft me nog zo gewaarschuwd: ‘Een humeurkje!!!!’ (*Ze verkoopt hem weer een rechtse dreun.*) Hou op. Beheers je. (*Hij begint te schreeuwen.*) Ik hou van je. Hoor je me. Veel, veel meer, dan jij van mij houdt, hou ik van jou. (*Hij begint haar woedend door elkaar te schudden.*) Slecht gehumeurd klein kreng, ik hou van je, ik hou van je. (*Er ontstaat nu een vechtpartij, ze stoten van alles om. Ze vallen en de theetafel valt om. Ze rennen vechtend verder, tot bij de staande lamp. Zij verbergt zich erachter, de lamp valt om. Ze vallen op de zitzak en vechten verder op de grond. Ze zijn nu bij de sofa. Hij gooit de zitzak boven op haar. Ze houdt om met worstelen. Hij loopt naar het bureau.*) Schat, dit was vreselijk. Waarom doen we zo idioot? Twee volwassenen die mogen stemmen, gedragen zich toch

niet zo? (*Hij zit aan het bureau.*) Het spijt me, schat, heus. Ook al sloeg je dan wat erg hard, dat was nog geen reden voor mij je zo door elkaar te schudden. Je hebt gelijk – je hebt helemaal gelijk. Ik was gek. (*Annabel ligt stil op de grond.*) Schat? Gaat het? Doe nou niet alsof, je maakt me bang. Schat? O God, ik heb haar buiten westen geslagen! (*Hij knielt bij haar neer, trekt haar in zittende houding en slaat haar zachtjes in het gezicht.*) Schat! Lieve! (*Hij houdt haar dicht tegen zich aan en wiegt haar zachtjes heen en weer.*) Toe nou, lieveling. Wakker worden. Het was toch maar een domme ruzie! (*Plotseling houdt hij op haar heen en weer te wiegen. Hij legt haar weer op de grond, durft nauwelijks adem te halen en voelt haar pols.*) Jezus Christus! (*Hij voelt naar haar hartslag. Hij staart verbijsterd naar haar.*) O, dit heb ik niet gewild. Dit heb ik niet gewild. Wat moet ik doen? Wat moet ik beginnen. Ik kan niet zonder je. O God, laat mij ook sterven. Nu! Ik maak mezelf van kant. Ja, dat doe ik. Maar hoe? (*hij staat op*) Gas. Simpel genoeg. Ik vergas mezelf en dan denken ze, dat we afgesproken hebben zelfmoord te plegen. (*Hij rent naar de keuken en komt terug.*) O, lieve hemel. We koken elektrisch. Hoe elektrocuter ik mijzelf. Aspirine! Dat is het! Ik slik alle aspirines die we in huis hebben. (*Hij rent de trap op de toeg en de deur door en komt terug met een grote lege aspirine fles.*) Drie aspirientjes. Dat lukt dus niet. Verdrinken! Ik spring in de Thames. Of ik gooi mezelf van de rotsen. Of – geen paniek. Het was een ongeluk! Tot tien tellen, dan voel je je kalmer. Een, twee, drie – dat helpt niet – vier, vijf. Het helpt niet. Het helpt niet. Wat moet ik doen? Ik weet al wat. (*Hij rent de trap af naar de telefoon.*) Waarom heb ik daar niet eerder aan gedacht? Ik bel mijn agent. (*Hij zit op de bank en draait een nummer, zegt dan koortsachtig.*) Hallo... Pamela... Is Bill daar?... Wat?... Ja, ik weet, dat het laat is. Verbindt me nou maar door... Hij is er niet? Waarom niet? Hij is mijn enige agent, waarom ben ik niet zijn enige cliënt?... Wat moet hij met andere schrijvers?... Nee, het gaat helemaal niet goed met me. Ik ben in alle staten... Nee, dat kan ik je niet uitleggen... Zeg hem mij te bellen, zodra hij terug is... of nog beter, zeg, dat hij hierheen komt... 't Kan me niet schelen, ook al is het midden in de nacht. Ja, ja, onmiddellijk. (*hij hangt op*) Hoe durft hij er niet te zijn als ik hem nodig heb. Ik neem een ander agent. (*bedenkt*

ineens iets) Hé, ik schrijf een thriller. De held, een onschuldig man, vermoordt per ongeluk zijn vrouw. Wat moet hij doen? Hij belt zijn huisarts. Het nummer. Wat is het nummer? Waar is de klapper. Ik kan hem niet vinden. Ik kan hem niet vinden. Ah, daar heb ik het! 9-7-9-8-0-2-0. *(hij draait als een gek)* Ah! Ik heb mijn vrouw vermoord, komt u alstublieft meteen hierheen... Wat? Wat?... Wat?... Ik zeg, dat ik mijn vrouw vermoord heb... Wat?... Die vent is gek. Luistert gewoon niet... Dit is helemaal geen antwoordapparaat. Dit is een spoedgeval... Oh, antwoordapparaat. Bij spoedgevallen moet u Dr. Hedley bellen. 9-7-9- niet zo vlug! 8-9-3-0 *(Hij belt af en draait weer.)* Hallo! Kan ik Dr. Hedley spreken?... O, u bent dr. Hedley, ik dacht, dat ik met z'n vrouw sprak... O, ik begrijp het, u bent uw man, ik bedoel u bent een vrouw... Ja, mijn naam is Tom Bryce. Bryce. BRYCE. B-R-Y-C-E... Die idioot is doof... O, het spijt me, ik wist niet, dat uw gehoor niet zo goed was... Ik heb een dokter nodig. DOKTER!... Mijn vrouw is dood... Nee, nee, ik begrijp dat u niet zijn vrouw bent, u bent de dokter... Mijn vrouw is dood! Dit is een spoedgeval... Nee, ze is helemaal niet ziek... Nee, alles is niet in orde... Ze is dood! Ik woon op Cosy Nook. COSY NOOK! Ember Weg. Hallo... hallo... hallo!!... Opgehangen. O God!... *(Hij hangt op en draait weer een nummer.)* De lijn is dood. Hallo! *(Hij schudt furieus de telefoon.)* Hallo! *(Hij smijt de hoorn op de haak.)* Alstublieft, lieve God, maak dat de telefoon het weer doet. Alleen voor deze ene keer. *(Hij pakt de hoorn weer op.)* Dank u! Wat nu? De politie! Ik bel de politie! Ik zal ze uitleggen wat er gebeurd is. Ze zullen me beschuldigen van doodslag. Er komt een proces. Ik krijg één of twee jaar. En dan? Wat dan? Een leven zonder Annabel. Ik kan niet zonder haar. Vroeger niet en nu niet. De politie. *(Hij pakt de telefoongids.)* P. L.M.N.O.P.Q. Na de O en voor de Q. Politie. Waarom zetten ze dat nummer niet vooraan in de gids, zodat je het meteen kunt vinden. Hier heb ik het... *(hij draait een nummer)* Hallo!... Ja zeker, is er iets gebeurd... Bryce. B-R-Y-C-E. Thomas... ik schrijf toneelstukken... Cosy Nook... COSY NOOK! Ja vreselijke naam, maar we konden het gemeubileerd huren... Thames Ditton... Ik voel me niet zo goed. Weet u – ja, dat klinkt natuurlijk idioot, maar ik hou van mijn vrouw, werkelijk, ik hou van haar... U houdt ook van uw vrouw? O, daar ben ik blij

om... Ja, nou ja, we hadden wat onenigheid... en weet u – ik weet niet wat ik moe doen. *(Hij hangt op)* Ik weet niet wat ik moet doen. Ik weet niet wat ik moet doen. *(Hij gaat naar Annabel)* O, lieveling, ik weet niet wat ik moet doen.

(Lichten uit.)

Tweede scène

Zelfde decor. Een paar minuten later.

(Tom zit bij zijn vrouw en houdt haar hand vast. Dan wordt er gebeld.)

TOM : Wie is daar?

BERT : *(achter)* Politie.

TOM : O ja. *(Hij staat op en gaat langzaam naar de voordeur. Het lijk is vanuit de deuropening niet zichtbaar.)* Grote genade!

(Bert Hopkins komt binnen. Iets ouder dan Tom. Hij is een politieagent, op dit moment in civiel.)

BERT : Ik dacht al dat jij het was.

TOM : Bert.

BERT : De dienstdoende agent, zei dat je een schrijver was. Dus dacht ik, er kunnen niet twee dezelfde Bryces zijn.

TOM : Wat doe jij hier?

BERT : Ik ben bij de politie. Al een poosje.

TOM : Goeie God!

BERT : Het gaat goed met je, hè?

TOM : Ja.

BERT : Ja, ik heb over je gelezen. Dat doet me plezier.

TOM : Dank je.

BERT : Ik heb me vaak afgevraagd hoe het met je ging. Keek steeds in de Tv-gids of ik je naam tegenkwam. Schrijf je voor TV? (*Hij doet een stap naar voren.*)

TOM : Nee. (*Hij gaat zo staan, dat Bert het lijk niet kan zien.*)

BERT : Hebben ze je wel al wat aangeboden?

TOM : Niet om over naar huis te schrijven. Ik ben een beetje verbaasd, denk ik. Ik verwachtte een onbekende politieagent. Niet iemand die ik ken.

BERT : Nou ja, ik ben blij je weer eens te ontmoeten.

TOM : Ja, ja, ik ook. (*handen schudden*) Laten we contact houden.

BERT : Zeker. Wat is er aan 't handje? (*Doet nog een stap naar voren.*)

TOM : (*Blijft het zicht op het lijk voor Bert blokkeren.*) Ja, zie je...

BERT : (*Ziet de omgevallen theetafel.*) Inbrekers? Het is hier nogal een bende, niet? Heb je hem verrast?

TOM : Nee, nee.

BERT : Geschrokken, nietwaar?

TOM : Ja.

BERT : Kalm maar. Ik heb geen haast. Ik heb me wel eens zorgen over je gemaakt, weet je. Hoe je het zou redden. Je was altijd nogal een dromer. Altijd verhaaltjes bedenken, zo te zeggen.

TOM : Ik heb me altijd erg ongelukkig gevoeld in het leger. Als jij er niet was geweest, had ik het niet overleefd.

BERT : Waar gaat je stuk over?

TOM : (*na een pauze*) Moord.

BERT : Nou, ik hoop, dat de politie er goed vanaf komt.

TOM : Niet echt. Zij beramen de moord, voeren hem uit, onderzoeken hem, beschuldigen een onschuldige, ze arresteren hem en hij wordt op hun valse getuigenis veroordeeld. Zij worden nooit gepakt, maar als het doek valt plannen ze een omverwerping van de regering.

BERT : Dat is nogal wat. Hoe kwam je op het idee?

TOM : Omdat ik een bon kreeg voor fout parkeren.

BERT : Zo zie je maar. (*nu ziet hij het lijk*) Genade!

TOM : Dat is mijn vrouw. Ze is dood. Ik ben bang, dat ik haar heb vermoord.

BERT : *(Hij gaat naar het lijk van Annabel – voelt haar pols en kijkt in haar ogen.)*
Waarom? *(Hij staat op.)*

TOM : Ik heb het niet expres gedaan. We hadden ruzie. We verloren onze zelfbeheersing en, op de een of ander manier kwamen we op de grond terecht, en ze ging dood.

BERT : Hadden jullie vaak ruzie?

TOM : Natuurlijk niet.

BERT : Waar hadden jullie ruzie over?

TOM : *(vlak)* Over wie het meest van wie hield.

(pauze)

BERT : Tom, je zult met een beter verhaaltje moeten komen.

TOM : Eerlijk. Ik weet, dat het krankzinnig klinkt. Het is ook krankzinnig. Het was helemaal haar schuld. Ik zei, dat ik meer van haar hield, dan zij van mij. Zij bestreed dat. En toen ze geen gelijk kreeg werd ze onredelijk. Ze sloeg me aldoor in mijn gezicht en riep bij iedere klap, dat ze van me hield.

BERT : Bij iedere klap?

TOM : Ja. Nog een wonder, dat ik niet bloed. Nog een groter wonder, dat ik niet bewusteloos ben. Ik deed mijn best me te verweren. Ik hield haar vast en rammelde haar door elkaar, we vochten en vielen en ze moet met haar hoofd ergens op gevallen zijn. Nu ik er over nadenk, misschien heeft ze wel zelfmoord gepleegd. Ik had er dus niets mee te maken.

BERT : En toen heb je de politie gebeld.

TOM : Ja.

BERT : Heb je iets verplaatst?

TOM : Nee.

BERT : Je vrouw?

TOM : Natuurlijk niet.

BERT : Is ze daar gevallen?

TOM : Ik geloof van wel.

BERT : Je gelooft van wel.

TOM : Ik dacht eerst, dat ze bewusteloos was, dus heb ik haar hoofd opgetild.

BERT : Maar je hebt het lichaam niet verplaatst?

TOM : Nee, nee.

BERT : Nou, dat is tenminste iets. *(Hij doet de voordeur dicht.)* We zullen een groot gedeelte van je verhaal waar kunnen maken, door de plaats van het lijk en de meubels. *(Hij doet zijn jas uit en legt die op de sofa.)*

TOM : Juist.

BERT : Heeft ze je aangevallen?

TOM : Ja.

BERT : Heeft ze geweld gebruikt?

TOM : O zeker. *(Hij zit op de bank.)*

BERT : Is je vrouw eerder gewelddadig geweest?

TOM : Om de haverklap. Haar eerste echtgenoot is van haar af gegaan, omdat ze hem terroriseerde.

BERT : Leeft hij nog?

TOM : Ik weet niet of je het zo kunt noemen. Hij woont in Hove.

BERT : Hebben jullie kinderen?

TOM : Twee.

BERT : Die zijn, hoe oud?

TOM : Elf en negen.

BERT : Waar zijn die nu?

TOM : Kostschool.

BERT : Maar ze kunnen je verklaring bevestigen?

TOM : Welke verklaring?

BERT : Je hebt zonet getuigd, dat je vrouw gewelddadig was.

TOM : Ik heb helemaal niets getuigd. Ik heb je, als oude vriend, iets verteld. Dat is iets heel anders;

BERT : Dat is het niet. Ik kwam hier in functie, als politieman.

TOM : Dat wist ik niet. Je kwam als een oude vriend.

BERT : Dus je verhaal is niet waar?

TOM : Natuurlijk is het waar. Maar dat kan ik voor het gerecht toch niet zeggen. Mijn vrouw was een heilige.

BERT : Niet gewelddadig?

TOM : Goeie God, nee!

BERT : En ze heeft je niet aangevallen?

TOM : Natuurlijk wel. Denk je, dat ik zoiets uit m'n duim zou zuigen?

BERT : Als ze niet gewelddadig was, waarom heeft ze je dan aangevallen?

TOM : Omdat ik haar tot het uiterste getergd heb. Dat was hartstikke verkeerd. Ik hoop, dat ik een hele strenge straf krijg. Zorg ervoor dat dat gebeurt.

BERT : Hoe heb je haar getergd?

TOM : Omdat ik gelijk had. Hoe kun je iemand meer het bloed onder de nagels vandaan halen, dan op die manier?

BERT : Hoezo gelijk?

TOM : Ik heb haar uiteindelijk overtuigd, dat ik meer van haar hield, dan zij van mij. Vernederd, omdat ik bewezen had, dat ze ongelijk had, heeft ze zich gillend van woede op mij geworpen en mij in het gezicht geslagen.

BERT : Hoe vaak?

TOM : Een keer.

BERT : Je zei eerst, herhaaldelijk.

TOM : Nou ja, misschien twee keer. Of misschien drie. Het waren geen harde klappen. Maar toch, ik werd kwaad. Ik denk, dat ik het een aanslag vond op mijn mannelijkheid. Ik schudde haar woedend door elkaar. Volkomen onnodig natuurlijk. Het is allemaal mijn schuld. Arresteer me nou maar. *(Hij staat op.)*

BERT : Wat is er gebeurd, nadat je haar door elkaar rammelde?

TOM : Toen heb ik haar woedend op de grond gegooid. *(Hij doet het voor.)* Geen twijfel mogelijk, ik ben een fielt. *(Hij zit op de bank en steekt zogenaamd een sigaar op en drinkt van zijn cognac.)*

BERT : Je zei, dat jullie gevallen zijn.

TOM : Woedend op de grond gegooid klinkt beter, vind je niet?

BERT : *(Bert zwijgt. Hij wandelt wat rond en kijkt naar Tom.)* Waarom ligt die lamp op de grond?

TOM : Die is in het gevecht omgevallen.

BERT : Als je haar woedend op de grond hebt gegooid, hoe kunnen jullie dan gevochten hebben?

TOM : Dat moet ik nog bedenken.

BERT : Geen sprake van. Vertel op.

TOM : Nou ja – ze had toch kunnen opstaan en me weer aanvallen, of niet? Ja, zo zat het. Daarna hebben we gevochten.

BERT : En ze struikelde.

TOM : Dat is waarschijnlijk.

BERT : 't Is maar goed, dat ik je ken. Er is geen woord van waar. O, ik weet wel, dat je niet liegt. Je kunt alleen waarheid en verzinsels niet uit elkaar houden. Ik weet nog die keer op Cyprus, dat we voor schut gingen. Jouw verhaal over hoe het allemaal gekomen was klopte absoluut niet met de werkelijkheid. OK. We hebben elkaar dan misschien jaren niet gezien, maar we zijn maatjes, nietwaar?

TOM : Jazeker. Ga zitten Bert.

BERT : (*Zit op de zitzak*) Waar het hier om gaat is...

TOM : Je moet je erin laten vallen. Niet er bovenop gaan zitten.

BERT : Waar het hier om gaat is... (*Hij laat zich in de zitzak vallen, klemt zijn hand eronder. Valt voorover, staat op en gaat boven op de zitzak zitten.*)

TOM : Gaat het een beetje?

BERT : Ja. (*Hij valt achterover, klautert overeind en gaat dan met gekruiste benen boven op de zak zitten.*) Waar het hier om gaat is... Ik ben bij de politie. Dus kan ik je helpen. Nog een paar minuten en ik kan niets meer voor je doen, dan komt de commissaris. Omdat ik je ken, laten ze mij de zaak niet behandelen. Ik weet, dat je nog geen vlieg kwaad zou doen. Wat er ook gebeurd is, het moet een ongeluk zijn geweest. Eerst en vooral geen getuigenis afleggen. De aanklager maakt gehakt van je, de manier waarop jij werkelijkheid en wat je denkt dat er gebeurd is door elkaar haalt. Ten tweede, de enige, ik zeg, de enige manier om hier uit te komen, is de waarheid te vertellen.

TOM : Dat heb ik gedaan.

BERT : Nee, nietwaar. Dat ga je nu doen. Ik zal dadelijk het bureau bellen, dan wordt je waarschijnlijk opgehaald en in een politieauto daarheen gebracht. Je zegt dus alleen maar 'ja' en 'nee'. Begrijp je? Niet in details treden. Hou het kort. Laten we even oefenen. Hadden jullie ruzie?

TOM : (*gebaart het afleggen van de eed.*) Ja.